

RAPORT

- privind desfășurarea stagiului practic al auditorilor de justiție în cadrul formelor de exercitare a profesiei de avocat - 3 – 21 septembrie 2018

CADRU ȘI CONTEXT:

Stagiul practic al auditorilor de justiție din anul al II-lea al Institutului Național al Magistraturii în cadrul formelor de exercitare a profesiei de avocat s-a desfășurat, în anul de formare inițială 2018, în perioada **3 – 21 septembrie**, în condițiile reglementate de **Protocolul de colaborare** încheiat între **Institutul Național al Magistraturii (INM) și Uniunea Națională a Barourilor din România (UNBR)** la data de 9 mai 2012 și de **documentele aferente acestuia**.

Obiectivele specifice ale stagiului, tipurile de activități desfășurate de către auditorii de justiție, obligațiile părților semnatare și criteriile de selecție a cabinetelor/societăților de avocatură participante la program au fost cele prevăzute în cuprinsul Protocolului.

De asemenea, procedura desfășurării efective a stagiilor, precum și formularistica aferentă aplicabile au fost cele elaborate și agreate de către cele două instituții partenere ulterior încheierii Protocolului de colaborare și utilizate și pe parcursul anilor anteriori.

Astfel, la debutul derulării stagiilor au fost încheiate convenții între Organizator, Parteneri și Practicanți, iar auditorii de justiție au semnat angajamente de confidențialitate cu privire la actele și faptele de care urmau a lua cunoștință pe durata desfășurării acestora. Potrivit **Metodologiei de evaluare a auditorilor de justiție**¹ au fost realizate un **Raport de evaluare-cadru** și o **Fișă de observare**² (**anexă la Raport**), conform unor criterii prestabilite, de către Tutorii de practică de la cabinetele/societățile de avocatură unde s-a efectuat stagiul. Pe baza acestor documente trimise de către Parteneri la finalul stagiului, precum și a Caietelor de practică întocmite de auditorii de justiție conform structurii-cadru stabilite de Partener s-a realizat evaluarea auditorilor de justiție de către doi formatori cu normă întreagă, desemnați în acest scop de către Consiliul Științific al INM³. Lista cabinetelor/societăților de

¹ Notă: Metodologia de evaluare a auditorilor de justiție și Raportul de evaluare-cadru sunt publicate pe site-ul INM în cadrul secțiunii Programe de formare inițială/Stagiul în cadrul cabinetelor și societăților de avocatură – <http://inm-lex.ro/displaypage.php?p=45&d=181>

² Notă: Metodologia de evaluare a fost aprobată de Consiliul Științific al INM prin Hotărârea nr. 37/4.12.2012, iar structura-cadru a Raportului de evaluare și a Fișei de observare au fost aprobate prin Hotărârea Consiliului Științific nr. 33/23.10.2012 3 Hotărârea nr. 8 din data de 12.09.2018

avocatură participante la program pe parcursul anului de formare 2018 a fost aprobată, de asemenea, de Consiliul Științific al INM⁴.

OBIECTIVELE:

Obiectivele generale ale stagiului efectuat de către auditorii de justiție în cadrul formelor de exercitare a profesiei de avocat (cabinetelor/societăților de avocatură) au avut în vedere:

- a) familiarizarea auditorilor de justiție cu deontologia și organizarea profesiei de avocat;
- b) conștientizarea rolului avocatului, a volumului de lucru, precum și a imaginii de ansamblu a procesului de înlăptuire a actului de justiție;
- c) identificarea bunelor practici specifice exercitării profesiei de avocat;
- d) aprofundarea procedurilor de elaborare a actelor specifice profesiei de avocat.

Obiectivele specifice au fost următoarele, fără a se rezuma la acestea:

- a) participarea la acordarea de consultații cu caracter juridic, cu acordul clientului;
- b) redactarea de acte cu caracter juridic specifice profesiei de avocat, fără a fi limitate tipurile și numărul actelor întocmite;
- c) participarea la ședințe de judecată, alături de avocat;
- d) asistarea la procedura audierii martorilor în cursul urmăririi penale;
- e) efectuarea altor activități, de tipul studierea dosarului de instanță, a legislației și doctrinei aferente.

PARTICIPANȚI:

Toți cei **188 de auditori de justiție** din anul al II-lea au efectuat stagiul, fiind repartizați la data de **2 august 2018** în cadrul cabinetelor/societăților de avocatură care și-au manifestat interesul de a participa la program și care au figurat în lista agreată de comun acord de către UNBR și INM (în listă au figurat, în total, **243 de cabinete**, provenind din **34 de județe** ale țării, din care **110 cabinete** au participat efectiv ca urmare a exprimării opțiunilor auditorilor de justiție).

Repartiția auditorilor de justiție în cadrul formelor de exercitare a profesiei de avocat s-a realizat prin exprimarea opțiunii acestora în raport cu lista cabinetelor/societăților disponibile, **în ordinea descrescătoare a mediilor obținute la finalul anului I de formare în cadrul Institutului Național al Magistraturii**. Opțiunile auditorilor de justiție pentru anumite localități sau cabinete/societăți de avocatură variază de la o generație la alta, în funcție de

4 Hotărârea nr. 7 din data de 19.07.2018

preferința pentru cabinete și societăți de avocatură situate în raza localităților în care domiciliază, interesul pentru un anumit domeniu/ramură a dreptului etc.

Evidența opțiunilor aferente anului 2018 este reliefată în tabelul de mai jos:

Distribuția pe județe a barourilor înscrise în program	Număr cabinete înscrise	Număr cabinete care au participat efectiv	Procent opțiuni auditori de justiție
ALBA	7	2	28,57%
ARAD	4	0	0%
ARGEȘ	5	3	60%
BACĂU	11	3	27,27%
BIHOR	8	1	12,5%
BOTOȘANI	7	1	14,28%
BRAȘOV	6	4	66,66%
BRĂILA	4	0	0%
BUCUREȘTI	53	36	67,92%
BUZĂU	1	1	100%
CARAȘ-SEVERIN	2	0	0%
CĂLĂRAȘI	3	1	33,33%
CLUJ	20	9	45%
CONSTANȚA	4	1	25%
DÂMBOVIȚA	2	2	100%
DOLJ	16	7	43,75%
GALAȚI	5	1	20%
GORJ	7	6	85,71%
HARGHITA	2	1	50%
HUNEDOARA	24	2	8,33%
IALOMIȚA	2	2	100%
IAȘI	8	6	75%
ILFOV	1	1	100%
MARAMUREȘ	4	0	0%
MEHEDINȚI	4	1	25%
MUREȘ	3	3	100%
OLT	2	1	50%
PRAHOVA	3	2	66,66%
SIBIU	2	1	50%
TIMIȘ	11	7	63,63%
TULCEA	2	0	0%

VASLUI	3	2	66,66%
VÂLCEA	3	0	0%
VRANCEA	4	3	75%
TOTAL	243	110	45,26%

Numărul total al **Tutorilor**, persoanele desemnate de către Partener să asigure îndrumarea Practicanților, a fost de 345 din care implicați efectiv, au fost 150.

Precizăm că opțiunile auditorilor de justiție corespunzătoare unui anumit an de stagiu nu pot constitui un element standard de referință ca nivel de interes pentru o anumită zonă a țării, astfel încât în fiecare an, în cadrul etapei premergătoare repartiției, sunt solicitate auditorilor de justiție opțiuni.

Evidența completă a specializărilor formelor de exercitare înscrise în program este reflectată în *Anexa 1*, atașată prezentului raport de activitate.

TIPURI DE DOCUMENTE ÎNTOCMITE PE PARCURSUL STAGIULUI:

Nr.	La începutul stagiului	La sfârșitul stagiului	Responsabili semnatori
1	CONVENȚIE	-	Organizator (parte) Partener (parte) Practicant (parte) Tutore (luare la cunoștință)
2	FIȘĂ DE PRACTICĂ	-	Partener
3	ANGAJAMENT DE CONFIDENȚIALITATE	-	Practicant
4	-	CAIET DE PRACTICĂ	Practicant Tutore (semnătură, dată) Partener (ștampilă)
5	-	RAPORT DE EVALUARE	Tutore Partener (viză)
6	-	FIȘĂ DE OBSERVARE	Tutore

7	PORTOFOLIU – elaborat pe parcursul desfășurării stagiului	Practicant
----------	--	-------------------

Înțelesul termenilor menționați mai sus este explicat în cadrul Capitolului I la art. 2 din Regulamentul privind stagiul de practică al auditorilor de justiție ai Institutului Național al Magistraturii desfășurat în cadrul formelor de exercitare a profesiei de avocat⁵.

În ceea ce privește **evaluarea** activității auditorilor de justiție, aceasta a fost realizată conform prevederilor **art. 14 și 15 din Regulament**, în luna octombrie 2018.

Conform Metodologiei, *„evaluarea Practicantilor la finalul perioadei de stagiu urmărește în ce măsură au fost realizate obiectivele generale ale stagiului, astfel cum sunt prevăzute în Protocolul de colaborare-cadru încheiat între UNBR și INM” și se realizează de către formatori desemnați de conducerea INM, „în baza Raportului Tutorelui (și a Fișei de observare constituind anexă a acestuia) și a Caietului de practică întocmit de Practicant”.*

Criteriile de evaluare a Practicantului pentru perioada de stagiul desfășurată în cadrul cabinetelor și societăților de avocatură, stabilite în cuprinsul metodologiei, sunt, conform art. 7 din Metodologie, următoarele:

- a) familiarizarea auditorilor de justiție cu deontologia și organizarea profesiei de avocat;
- b) conștientizarea rolului avocatului, precum și a imaginii de ansamblu a procesului de înfăptuire a actului de justiție;
- c) identificarea bunelor practici specifice exercitării profesiei de avocat;
- d) aprofundarea procedurilor și a metodologiei de elaborare a actelor specifice profesiei de avocat;
- e) respectarea structurii actelor de procedură întocmite;
- f) logica și claritatea expunerii;
- g) claritatea și relevanța observațiilor privind activitatea desfășurată.

La finalul perioadei de stagiul, formatorii cu normă întreagă din cadrul INM, desemnați în acest scop prin Hotărâre a Consiliului Științific⁶, au realizat evaluarea auditorilor de justiție pentru activitatea desfășurată pe parcursul acestuia, pe baza documentației depuse – caiete de practică, fișe de observare și rapoarte ale Tutorilor. Toți cei 188 de auditori de justiție au primit calificativul „admis”.

⁵ Regulamentul privind stagiul de practică al auditorilor de justiție ai Institutului Național al Magistraturii desfășurat în cadrul formelor de exercitare a profesiei de avocat este publicat pe site-ul INM la adresa <http://www.inm-lex.ro/displaypage.php?p=45&d=181>

⁶ Hotărârea Consiliului Științific nr. 8 din data de 12.09.2018

Cu această ocazie, formatorii au conchis asupra utilității acestui stagiu având în vedere posibilitatea oferită auditorilor de justiție de a înțelege activitatea specifică avocaților și de a-și dezvolta abilitățile în ceea ce privește comunicarea interprofesională.

ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE DE AUDITORII DE JUSTIȚIE:

În acord cu obiectivele specifice prevăzute în Protocolul de colaborare-cadru și astfel cum rezultă din portofoliile constituite pe durata stagiului, activitatea auditorilor de justiție a constat în desfășurarea unor activități specifice profesiei de avocat, precum:

- *stabilirea de contacte cu potențialii clienți, pregătirea și participarea la întâlnirile cu clienții acestora;*
- *participarea la ședințe la instanțe superioare în grad (față de experiența de până acum la judecătorii/parchete de pe lângă judecătorii);*
- *participare la pregătirea pladoariilor;*
- *vizite la instanțe și parchete împreună cu avocații;*
- *asistarea, alături de avocat, la ședințe de judecată;*
- *redactarea unor cereri de chemare în judecată, întâmpinări, răspuns la întâmpinări etc;*
- *obținerea unor certificate de greșă, investiții cu formula executorie.*
- *studierea unor dosare de instanță în arhivă;*
- *depunerea unor cereri sau documente la registratura instanțelor/parchetelor.*

EVALUAREA STAGIULUI DIN PUNCTUL DE VEDERE AL PRACTICANȚILOR:

La finalul stagiului au fost distribuite auditorilor de justiție chestionare de evaluare a acestui program, fiind completate **39** dintre acestea, respectiv 20,74% din totalul celor chestionați (**188**).

Întrebările incluse în chestionare au privit utilitatea stagiului, colaborarea cu societatea/cabinetul de avocatură pe durata acestuia, accesul la materiale, implicarea Tutorelui, dificultățile întâmpinate, precum și propuneri de îmbunătățire.

Informații rezultate în urma colectării, centralizării, prelucrării și sintetizării răspunsurilor oferite la aceste **chestionare de evaluare** sunt expuse mai jos.

1. Cum apreciați utilitatea perioadei de practică în cadrul cabinetelor/societăților de avocatură?

- a. foarte utilă 24 – 61,53 %
- b. utilă 12 – 30,76 %
- c. puțin utilă 3 – 7.69%
- d. inutilă 0

MOTIVAȚI: a și b (foarte utilă/utilă)

- A fost apreciată conturarea imaginii de ansamblu asupra profesiei de avocat, a exercitării acestei profesii, a dificultăților cu care se confruntă avocații (29 de răspunsuri);
- A fost considerată foarte utilă implicarea Practicantului de către Tutore în toate activitățile în curs în acea perioadă (1 răspuns);
- S-a precizat că s-ar fi preferat derularea stagiului în cadrul instanțelor și parchetelor în detrimentul stagiului în cadrul formelor de exercitare a profesiei de avocat (1 răspuns).

MOTIVAȚI: c și d (puțin utilă/inutilă)

- A fost considerată mai puțin utilă perioada derulării stagiului, respectiv înaintea examenului de absolvire (2 răspunsuri).

Pe o scară crescătoare de la 1 la 5:

2. Cum ați colaborat cu instituția („Partenerul”, conform Convenției) în care ați urmat stagiul? Bifați:

1	2	3	4	5
			1	38

Argumentați:

- A fost apreciată colaborarea cu Partenerul, tutorii de practică oferindu-le sprijinul și informațiile necesare (26 de răspunsuri).

Pe o scară crescătoare de la 1 la 5:

3. În ce măsură ați avut acces la materialele necesare efectuării stagiului? Bifați:

1	2	3	4	5
			2	37

Argumentați: PUNCTAJ 4 – 5

- S-a precizat că auditorii de justiție au avut acces la toate materialele necesare desfășurării stagiului (23 de răspunsuri);
- S-a menționat că perioada de stagiu aleasă nu este cea mai potrivită, respectiv după vacanța judecătorească (1 răspuns).

Pe o scară crescătoare de la 1 la 5:

4. Cum ați evalua, per ansamblu, activitatea Tutorelui? Bifați:

1	2	3	4	5
			1	38

Argumentați: PUNCTAJ 4 – 5

- A fost apreciată atitudinea tutorilor care au manifestat deschidere, sprijin și bunăvoință în împărtășirea informațiilor aferente activității acestora (19 răspunsuri).

5. Ce ați apreciat în mod deosebit în perioada stagiului?

Răspunsuri:

- Auditorii de justiție au fost plăcut impresionați de implicarea avocaților în activitatea acestora, de atitudinea deschisă, de profesionalismul acestora și de diligențele depuse în vedea consilierii părților (18 răspunsuri);
- A fost apreciată posibilitatea formării unei imagini de ansamblu asupra actului de justiție prin observarea activității derulate de către avocați (11).

6. Ați întâmpinat dificultăți în derularea stagiului? În caz afirmativ, în ce au constat acestea?

Răspunsuri:

- Majoritatea respondenților a susținut că nu a întâmpinat dificultăți în desfășurarea stagiului (32 de răspunsuri);
- A fost considerată nepotrivită perioada derulării stagiului, respectiv înainte de examenul de absolvire (2 răspunsuri);
- Actele de completat au fost apreciate ca redundante și insuficient de precise (1 răspuns).

7. Aprecieri generale și sugestii de îmbunătățire a stagiului:

Aprecieri generale:

- Per ansamblu, stagiul a fost considerat foarte util (6);

Observații de îmbunătățire a stagiului:**privind durata:**

- A fost sugerată scurtarea perioadei de stagiu (1 răspuns);
- S-a propus ca stagiul să se deruleze pe o perioadă mai lungă de timp (1 răspuns).

privind alte aspecte:

- S-a precizat că ar fi mai util stagiul dacă ar fi plasat în altă perioadă a anului (13);
- A fost propusă eliminarea caietului de practică, fără a se oferi argumente în acest sens (1 răspuns).

EVALUAREA STAGIULUI DIN PUNCTUL DE VEDERE AL PARTENERILOR:

În urma desfășurării stagiului în cadrul formelor de exercitare a profesiei de avocat au fost distribuite chestionare de evaluare a programului și Tutorilor implicați, fiind completate 15 dintre acestea, respectiv 13,63 % din totalul cabinetelor/societăților care au participat efectiv la stagiul (110).

Întrebările incluse în chestionare au privit utilitatea stagiului, durata acestuia, numărul de auditori de justiție repartizați fiecărui Tutore, atitudinea, implicarea și gradul de pregătire ale Practicanților, precum și propuneri de îmbunătățire.

Informații rezultate în urma colectării, centralizării, prelucrării și sintetizării răspunsurilor oferite la aceste **chestionare de evaluare** sunt expuse mai jos.

1. Cum apreciați utilitatea stagiului de practică a auditorilor de justiție ai INM în cadrul formelor de exercitare a profesiei de avocat ?

- Foarte utilă - 12
- Utilă - 3
- Puțin utilă
- Inutilă

MOTIVĂRI:

- S-a apreciat importanța acestui tip de stagiul sub aspectul conferirii posibilității auditorilor de justiție de a dobândi o viziune de ansamblu asupra actului de justiție – (12 răspunsuri);

- S-a apreciat că stagiul poate ajuta în mod real colaborarea dintre un judecător și avocat (5 răspunsuri);
- S-a apreciat că stagiul poate constitui, în fapt, un schimb de experiență, acesta punându-și amprenta, ca regulă, în mod pozitiv, inclusiv asupra tutorelui (combate autosuficiența și plafonarea, ambele inerente rutinei, reîmprospătează dorința de cunoaștere și perfecționare, infuzează tendințe juridice noi sau doar optici diferite, îndeamnă la echilibru, etc.) – (1 răspuns).

2. Cum considerați durata pe parcursul căreia s-a desfășurat stagiul de practică?

- Prea lungă
- Suficientă - 11
- Insuficientă - 4

COMENTARIU:

- S-au formulat următoarele propuneri cu privire la durata acestui stagiul: minim 2 luni (2 răspunsuri), 3 luni (1 răspuns), 6 luni (1 răspuns).

3. Cum apreciați numărul de auditori de justiție repartizat tutorelui de practică?

- Prea mare -
- Suficient - 14
- Pot reveni mai mulți auditori de justiție fiecărui tutore de practică - 1

4. Cum ați evalua, în ansamblu, atitudinea, implicarea și pregătirea auditorilor de justiție pe care i-ați primit în practică în cadrul formei Dvs. de exercitare a profesiei?

- Foarte bună - 12
- Satisfăcătoare - 1
- Acceptabilă - 2
- Nesatisfăcătoare

Nu au fost furnizate argumente pentru răspunsurile oferite la această întrebare.

5. Inserați aprecieri generale și eventuale propuneri pentru îmbunătățirea stagiului de practică a auditorilor de justiție:

APRECIERI GENERALE:

- A fost apreciată ca benefică colaborarea profesională, pentru toate părțile implicate (4 răspunsuri).

PROPUNERI DE ÎMBUNĂȚĂIRE:

- Sub aspectul organizării, au fost formulate următoarele recomandări:
 - organizarea acestui tip de stagiu într-o altă perioadă, care să nu fie plasată atât de aproape de data susținerii examenului de absolvire, astfel încât auditorii de justiție să se poată implica mai mult, fără a fi distrași de la activitatea desfășurată (6 răspunsuri);
 - prelungirea duratei stagiului (4 răspunsuri);
 - trasarea unor sarcini explicite auditorilor de justiție pe perioada derulării stagiului, în conformitate cu obiectivele și principiile stabilite de către INM, astfel încât tutorele să se ocupe doar de implementarea acestora, nu și de stabilirea lor (având în vedere că este posibil, chiar și fără intenție, ca sarcinile trasate de către tutore să nu fie întotdeauna în consonanță cu cele scontate de către INM, sau chiar de către auditori. Ca atare, câteva repere prestabilite ar fi binevenite, acestea putând asigura o liniaritate și o direcție a stagiului convergentă) – (1 răspuns).

6. Intenționați să continuați și în viitor colaborarea privind desfășurarea, în cadrul formei Dvs. de exercitare a profesiei, a stagiului de practică a auditorilor de justiție?

- Da - 11
- Nu
- Nu ne putem pronunța - 4

CONCLUZII ȘI PROPUNERI PENTRU VIITOR:

Rezultatele evaluării activității desfășurate de către auditorii de justiție pe parcursul stagiului, realizată de către formatorii INM desemnați în acest scop, precum și aprecierile Tutorilor au demonstrat implicarea și responsabilitatea auditorilor de justiție în redactarea actelor încredințate.

În urma procesului de evaluare a caietelor de practică de către formatorii desemnați a rezultat că majoritatea auditorilor nu au avut cunoștințe practice anterioare referitoare la desfășurarea profesiei de avocat și că, pentru aceștia, acest stagiul a reprezentat, astfel, prima ocazie de a constata ce presupune și cum se desfășoară această activitate. Într-o formulă mai mult sau mai puțin elaborată, observațiile auditorilor cu privire la eficiența stagiului sunt pozitive, entuziaste. Au arătat că au căpătat experiență în domenii pe care nu le stăpâneau până acum, au dobândit cunoștințe cu privire la profesia de judecător, au observat în mod practic detalii cu privire la activitatea de avocat care nu reies din coduri, studii, filme etc.

Cu privire la modalitatea de organizare, mai mulți auditori de justiție au menționat că plasarea acestuia înaintea examenului de absolvire este nepotrivită, întrucât la acel moment interesul lor este în mod principal îndreptat spre acest examen și au propus, în consecință, plasarea acestuia în prima parte a anului de formare.

În concluzie, stagiul a constituit o ocazie (necesară și benefică) de a observa modul de desfășurare a actului de justiție și din perspectiva celeilalte profesii juridice partenere, aceea de avocat, ceea ce îi conduce pe auditorii de justiție la dobândirea de experiențe formative și formularea unor concluzii proprii, utile viitoarei profesii.

Feedbackul pozitiv obținut din partea tuturor celor implicați în desfășurarea stagiului justifică organizarea și în viitor a acestui program comun al UNBR și INM. Acest tip de activitate contribuie la formarea unei imagini de ansamblu asupra actului de justiție și la consolidarea dialogului interprofesional dintre magistrați și avocați, pe baza unor valori etice comune.